

Tipski obrazac

Prilog 4.

MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA BiH
CENTRALNA HARMONIZACIJSKA JEDINICA

Sarajevo, [datum]

[Nacrt/Konačan]

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOM PERIODIČNOM PREGLEDU KVALITETA
AKTIVNOSTI INTERNE REVIZIJE U

[NAZIV INSTITUCIJE]

SADRŽAJ

REZIME	3
a) Mišljenje o usklađenosti po područjima pregleda	3
b) Sveukupno mišljenje o usklađenosti aktivnosti interne revizije	4
1. UVOD	6
1.1. Cilj obavljanja pregleda kvaliteta	6
1.2. Metodologija obavljanja pregleda kvaliteta	6
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI I PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE PO PODRUČJIMA PREGLEDA KVALITETA	8
2.1. Zakonsko i organizaciono uspostavljanje interne revizije i revizorski resursi.....	9
2.2. Upravljanje jedinicom za internu reviziju	9
2.3. Planiranje, vršenje interne revizije i izvještavanje interne revizije	10
2.4. Praćenje provođenja preporuka	11
3. ZAKLJUČAK	12
4. PRILOZI	13
4.1. Lista pregledanih dokumenata	13
4.2. Lista osoba s kojima su obavljani razgovori	13

REZIME

Periodični pregled kvaliteta aktivnosti interne revizije (dalje u tekstu: pregled kvaliteta)¹ u [naziv institucije] (dalje u tekstu: "JIR ____") obavljen je na osnovu Godišnjeg plana za obavljanje periodičnog pregleda kvaliteta aktivnosti interne revizije Centralne harmonizacijske jedinice MFiT BiH za [godina]².

Cilj obavljanja pregleda kvaliteta je da se utvrdi nivo usklađenosti aktivnosti interne revizije sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH³ (dalje u tekstu: "Zakon") i drugim propisima kojima je uređena oblast interne revizije u institucijama BiH, kao i metodologijom rada interne revizije, objavljenim od strane Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH (dalje u tekstu: "CHJ").

Nakon što je obavljen pregled kvaliteta, utvrđen je nivo usklađenosti pojedinačnih područja pregleda kvaliteta za internu reviziju u [naziv institucije].

Na osnovu obavljenog pregleda kvaliteta i utvrđenog nivoa usklađenosti aktivnosti interne revizije, CHJ je dala preporuke za unapređenje, koje su detaljno navedene u okviru tačke b) Rezimea i tačke 2. ovog izvještaja.

Prilikom obavljanja pregleda kvaliteta u obzir je uzeta i dobra praksa obavljanja interne revizije u institucijama BiH.

a) Mišljenje o usklađenosti po područjima pregleda

Utvrđeni nivo usklađenosti po pojedinim područjima pregleda kvaliteta prikazani su u sljedećoj tabeli:

R.br.	Područje pregleda	Mišljenje o usklađenosti [opća usklađenost = 3 / djelimična usklađenost = 2 / neusklađenost = 1]
1.	Zakonsko i organizaciono uspostavljanje interne revizije i revizorski resursi	_____
2.	Upravljanje jedinicom za internu reviziju	_____
3.	Planiranje, vršenje interne revizije i izvještavanje interne revizije	_____
4.	Praćenje provođenja preporuka interne revizije	_____

¹ Pregled kvaliteta koji obavlja CHJ ne može se smatrati eksternom ocjenom kvaliteta prema zahtjevima Međunarodnog standarda 1312 – Eksterne ocjene.

² _____ (referenca na dokument)

³ "Službeni glasnik BiH" br. 27/08 i 32/12

b) Sveukupno mišljenje o usklađenosti aktivnosti interne revizije

Na osnovu obavljenog pregleda kvaliteta utvrđeno je da su aktivnosti interne revizije _____ [navesti sveukupno mišljenje o usklađenosti] s osnovnim zahtjevima Zakona i drugih propisa koji uređuju oblast interne revizije u institucijama BiH, kao i metodologijom rada interne revizije u institucijama BiH.

R.br.	Područje pregleda	Mišljenje o usklađenosti [opća usklađenost = 3 / djelimična usklađenost = 2 / neusklađenost = 1]
1.	Zakonsko i organizaciono uspostavljanje interne revizije i revizorski reursi	---
2.	Upravljanje jedinicom za internu reviziju	---
3.	Planiranje, vršenje interne revizije i izvještavanje interne revizije	---
4.	Praćenje provođenja preporuka interne revizije	---
SVEUKUPNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI		---

Preporuke iz obavljenog pregleda kvaliteta s visokim prioritetom provođenja prikazane su u sljedećoj tabeli.

R.br.	Preporuke za unapređenje	Prioritet provođenja
1.	[navesti naziv područja koje je bilo predmet pregleda kvaliteta]	
	[br] [navesti preporuku]	VISOK
2.	[navesti naziv područja koje je bilo predmet pregleda kvaliteta]	
	[br] [navesti preporuku]	VISOK
3.	[navesti naziv područja koje je bilo predmet pregleda kvaliteta]	
	[br] [navesti preporuku]	VISOK
4.	[navesti naziv područja koje je bilo predmet pregleda kvaliteta]	
	[br] [navesti preporuku]	VISOK

Dana [unijeti referencu, datum] rukovodilac Jedinice za internu reviziju izjasnio se da _____ (ima/nema) primjedbi na utvrđene činjenice navedene u Nacrtu izvještaja.

[Navesti izjašnjenje rukovodioca JIR i kako je isto uticalo na konačni tekst izvještaja]

1. UVOD

1.1. *Cilj obavljanja pregleda kvaliteta*

Ciljevi obavljanja pregleda kvaliteta su:

1. utvrđivanje nivoa usklađenosti aktivnosti interne revizije sa Zakonom, Standardima interne revizije, metodologijom rada, kao i drugim propisima kojima je uređena oblast interne revizije u institucijama BiH,
2. davanje preporuka za unapređenje, ukoliko je potrebno, na osnovu nalaza i zaključaka pregleda,
3. prikupljanje informacija u svrhu daljnjeg razvoja i unapređenja propisa i metodologije rada interne revizije
4. koordinacija rada jedinica interne revizije u institucijama BiH,
5. predlaganje mjera institucijama BiH i Vijeću ministara BiH, koje imaju sistemski značaj za održavanje ugleda i daljnji razvoj interne revizije u institucijama BiH, radi otklanjanja uočenih nedostataka,
6. izvještavanje Vijeća ministara BiH.

Kvalitet aktivnosti interne revizije utvrđen je pregledom četiri glavna područja:

1. Zakonsko i organizaciono uspostavljanje interne revizije i revizorski resursi,
2. Upravljanje jedinicom interne revizije,
3. Planiranje, vršenje interne revizije i izvještavanje interne revizije i
4. Praćenje provođenja preporuka interne revizije.

1.2. *Metodologija obavljanja pregleda kvaliteta*

Pregled kvaliteta proveden je u skladu s Pravilnikom o provođenju osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u institucijama Bosne i Hercegovine, na osnovu Godišnjeg plana pregleda kvaliteta interne revizije⁴ koji je donijela CHJ.

Pregled kvaliteta koji obavlja CHJ ne može se smatrati eksternom ocjenom kvaliteta prema zahtjevima Međunarodnog standarda 1312 – Eksterne ocjene.

U obavljanju pregleda kvaliteta korištene su kontrolne liste i upitnici, čiji sadržaj je usklađen s područjima pregleda definiranim Pravilnikom o provođenju osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u institucijama BiH. Navedena dokumentacija je sastavni dio dokumentacije za čije je čuvanje i arhiviranje nadležna CHJ.

Za izražavanje mišljenja o usklađenosti korištena su tri nivoa usklađenosti (opća usklađenost, djelimična usklađenost i neusklađenost) u skladu s Pravilnikom o provođenju osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u institucijama BiH, kojim je precizno utvrđen i način donošenja sveukupnog mišljenja, kao i mišljenja pojedinačno po područjima pregleda. U sljedećoj tabeli dato je pojašnjenje svakog od nivoa usklađenosti.

⁴ [referenca, datum]

Redni broj	Nivo usklađenosti	Kriteriji za utvrđivanje nivoa usklađenosti
1.	Opća usklađenost – brojčano se ocjenjuje s 3	Interna revizija ispunjava osnovne zahtjeve Zakona i drugih propisa koji uređuju oblast interne revizije u institucijama BiH i metodologije rada interne revizije. To podrazumijeva postojanje relevantne strukture, politika i procedura, kao i postupaka interne revizije u skladu sa Zakonom, zahtjevima pojedinačnih Standarda interne revizije, propisanom metodologijom rada, Etičkog kodeksa i ostalim propisima iz oblasti interne revizije u institucijama BiH u svim bitnim aspektima. Isto ne mora značiti kompletnu i potpunu usklađenost jer mogu postojati mogućnosti za poboljšanje i preporuke za dodatna unapređenja.
2.	Djelimična usklađenost - brojčano se ocjenjuje s 2	Interna revizija radi na ispunjavanju zahtjeva Zakona i drugih propisa koji uređuju oblast interne revizije u institucijama BiH i metodologije rada interne revizije, ali ne uspijeva ispuniti sve osnovne zahtjeve zakonodavnog okvira. Postoji značajan prostor/potencijal za poboljšanje u pogledu efikasne primjene Zakona, Standarda interne revizije, metodologije rada, Etičkog kodeksa i/ili drugih propisa iz oblasti interne revizije u institucijama BiH. Za slabosti i neusklađenosti izvan kontrole interne revizije, preporuke se daju i rukovodstvu institucije u kojoj je uspostavljena JIR.
3.	Neusklađenost - brojčano se ocjenjuje s 1	Interna revizija ne poduzima napore ili je propustila ostvariti većinu ili sve elemente dobre prakse i osnovnih zahtjeva Zakona i drugih propisa koji uređuju internu reviziju u institucijama BiH i metodologije rada interne revizije, odnosno nije svjesna ili ne uspijeva ispuniti zahtjeve pojedinačnih Standarda interne revizije, propisane metodologije rada ili Etičkog kodeksa. Ovi nedostaci obično imaju negativan uticaj na efektivnost funkcije i njen potencijal da doda vrijednost instituciji. Također, ovi nedostaci mogu predstavljati i značajne mogućnosti za poboljšanje , uključujući mjere koje se trebaju poduzeti od strane rukovodstva institucije u kojoj je uspostavljena JIR.

Pregled kvaliteta obavile su osobe koje je direktor CHJ imenovao Odlukom o imenovanju osoba za obavljanje periodičnog pregleda kvaliteta aktivnosti interne revizije⁵:

- [ime i prezime], [radno mjesto] [uloga u timu za pregled: vođa tima]
- [ime i prezime], [radno mjesto] [uloga u timu za pregled: zamjenik vođe tima]
- [ime i prezime], [radno mjesto] [uloga u timu za pregled: član tima]

⁵ [referenca, datum]

Prilikom obavljanja pregleda kvaliteta korištene su sljedeće metode i izvori informacija⁶:

Redni broj	Korištene metode	Izvori informacija metode
1.	Intervju	[pozicija intervjuisane osobe]
		[pozicija intervjuisane osobe]
2.	Pregled internih dokumenata	[naziv dokumenta]
		[naziv dokumenta]
		[naziv dokumenta]
3.	Pregled revizorskih angažmana	[naziv dokumenta]
		[naziv dokumenta]
		[naziv dokumenta]
4	Uvid u PIFC aplikaciju – modul interna revizija	

Osobe koje su obavile pregled kvaliteta prikupile su i analizirale podatke o aktivnostima interne revizije u _____ [naziv institucije], te su na osnovu prikupljenih podataka izradile Nacrt izvještaja o obavljenom periodičnom pregledu kvaliteta aktivnosti interne revizije u _____ [naziv institucije].

Dana _____ [datum], rukovodilac Jedinice za internu reviziju izjasnio se da _____ [ima/nema] primjedbi na utvrđene činjenice navedene u Nacrtu izvještaja.

_____ [navesti kako je izjašnjenje rukovodioca uticalo na konačni tekst izvještaja]

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI I PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE PO PODRUČJIMA PREGLEDA KVALITETA

Mišljenje o nivou usklađenosti aktivnosti interne revizije i preporuke za unapređenje daju se na osnovu nalaza o aktivnostima interne revizije po (svim) područjima iz tačke 1.1. ovoga izvještaja.

Na osnovu nivoa usklađenosti po pojedinačnim područjima pregleda, izraženo je sveukupno mišljenje o nivou usklađenosti aktivnosti interne revizije u _____ [naziv institucije].

U nastavku je dat pregled nalaza, nivoa usklađenosti i preporuka za unapređenje aktivnosti interne revizije.

⁶ Detaljni izvori informacija su u Prilogu 4.1. i 4.2.

Napomena: Za nivo usklađenosti „Opća usklađenost“ mogu se dati preporuke za poboljšanja. Za nivoe „djelimična usklađenost“ i „neusklađenost“ obavezno se daju preporuke.

2.1. Zakonsko i organizaciono uspostavljanje interne revizije i revizorski resursi

Kod pregleda kvaliteta analizirana je usklađenost sadržaja Povelje interne revizije, organizaciono uspostavljanje i nezavisnost jedinice za internu reviziju, objektivnost internih revizora i njihove kvalifikacije, te komunikacija s rukovodstvom.

Tabela 1: Zakonsko i organizaciono uspostavljanje interne revizije i revizorski resursi

Kriteriji za pregled	Nalaz	Nivo usklađenosti	Preporuke za unapređenje
(Zakon o _____ ⁷ Pravilnik o _____ ⁸ Povelja interne revizije ⁹ i drugi relevantni propisi)	[navesti nalaze]	[opća usklađenost /djelimična usklađenost/ neusklađenost]	[navesti preporuke i prioritet preporuka: visok/srednji/nizak ili navesti da nema preporuka]

(Rukovodilac Jedinice za internu reviziju izjasnio se _____)

[navesti izjašnjenje rukovodioca JIR, kao i konstatacije tima koji provodi pregled kvaliteta, ukoliko je primjenjivo]

2.2. Upravljanje jedinicom za internu reviziju

Prilikom pregleda kvaliteta analizirala se usklađenost aktivnosti interne revizije u vezi s izradom strateških i godišnjih planova interne revizije, komunikacijom s rukovodstvom prilikom izrade planova interne revizije, koordinacijom s Uredom za reviziju institucija BiH, te postojanjem i primjenom internih radnih procedura i programa osiguranja i unapređenja kvaliteta.

⁷ [reference, naziv dokumenta]

⁸ [reference, naziv dokumenta]

⁹ [reference, naziv dokumenta]

Tabela 2: Upravljanje jedinicom interne revizije

Kriteriji za pregled	Nalaz	Nivo usklađenosti	Preporuke za unapređenje
(Zakon o _____ Pravilnik o _____ Povelja interne revizije Priručnik za internu reviziju i drugi relevantni propisi)	[navesti nalaze]	[opća usklađenost /djelimična usklađenost/ neusklađenost]	[navesti preporuke i prioritet preporuka: visok/srednji/nizak ili navesti da nema preporuka]

(Rukovodilac Jedinice za internu reviziju izjasnio se _____)

[navesti izjašnjenje rukovodioca JIR, kao i konstatacije tima koji provodi pregled kvaliteta, ukoliko je primjenjivo]

2.3. Planiranje, vršenje interne revizije i izvještavanje interne revizije

Kroz pregled kvaliteta analizirana je usklađenost aktivnosti interne revizije u vezi s planiranjem pojedinačne interne revizije, izradom programa revizije, provođenjem programa revizije (s naglaskom na utvrđivanje rizika i kontrola u revidiranom procesu), provođenjem testiranja kontrola, izvještavanjem o rezultatima obavljenih revizija (s naglaskom na strukturu i sadržaj nalaza i preporuka), te u vezi s akcionim planovima za provođenje preporuka.

Tabela 3: Planiranje, vršenje revizije i izvještavanje interne revizije

Kriteriji za pregled	Nalaz	Nivo usklađenosti	Preporuke za unapređenje
(Zakon o _____ Pravilnik o _____ Povelja interne revizije Priručnik za internu reviziju i drugi relevantni propisi)	[navesti nalaze]	[opća usklađenost /djelimična usklađenost/ neusklađenost]	[navesti preporuke i prioritet preporuka: visok/srednji/nizak ili navesti da nema preporuka]

Rukovodilac Jedinice za internu reviziju izjasnio se _____

[navesti izjašnjenje rukovodioca JIR, kao i konstatacije tima koji provodi pregled kvaliteta, ukoliko je primjenjivo]

2.4. Praćenje provođenja preporuka

Kroz pregled kvaliteta analizirane su aktivnosti praćenja provođenja preporuka i krajnji efekti provedenih preporuka interne revizije.

Tabela 4: Praćenje provođenja preporuka

Kriteriji za pregled	Nalaz	Nivo usklađenosti	Preporuke za unapređenje
(Zakon o _____ Povelja interne revizije Priručnik za internu reviziju i drugi relevantni propisi)	[navesti nalaze]	[opća usklađenost /djelimična usklađenost/ neusklađenost]	[navesti preporuke i prioritet preporuka: visok/srednji/nizak ili navesti da nema preporuka]

Rukovodilac Jedinice za internu reviziju izjasnio se _____

[navesti izjašnjenje rukovodioca JIR, kao i konstatacije tima koji provodi pregled kvaliteta, ukoliko je primjenjivo]

3. ZAKLJUČAK

Pregled kvaliteta u _____ [naziv institucije] obavljen je u cilju utvrđivanja nivoa usklađenosti aktivnosti interne revizije s propisima kojima se uređuje oblast interne revizije u institucijama BiH i metodologijom rada interne revizije, te davanja preporuka za unapređenja u onim područjima u kojim je utvrđeno da je isto potrebno.

Na osnovu obavljenog pregleda kvaliteta utvrdili smo sljedeće nivoe usklađenosti :

- zakonsko i organizaciono uspostavljanje interne revizije i revizorski resursi – (upisati nivo usklađenosti)
- upravljanje jedinicom interne revizije – (upisati nivo usklađenosti)
- planiranje, vršenje interne revizije i izvještavanje interne revizije - (upisati nivo usklađenosti)
- praćenje provođenja preporuka - (upisati nivo usklađenosti)

Izveštaj sadrži i preporuke za daljnje unapređenje pojedinačno svakog od područja pregleda.

[Navesti ukratko i analizu nalaza, zaključke po pitanjima iz kontrolne liste za pregled i dr]

Napominjemo da su rukovodilac institucije i rukovodilac JIR obavezni, u skladu s članom 25. Pravilnika o provođenju osiguranja i unapređenja kvaliteta interne revizije u institucijama Bosne i Hercegovine, provesti preporuke date kroz obavljene preglede kvaliteta od strane CHJ. Također, napominjemo i da rukovodilac JIR priprema, a rukovodilac institucije odobrava akcioni plan s rokovima za provođenje preporuka.

Saznanja iz obavljenog periodičnog pregleda kvaliteta CHJ će koristiti i za unapređenje metodologije rada interne revizije, izradu smjernica i uputstava, razvoj obuka i ostale aktivnosti koje proizlaze iz njene nadležnosti.

Vođa tima koji je obavio pregled

Direktor CHJ

4. PRILOZI

4.1. Lista pregledanih dokumenata

Rb.	Naziv dokumenta
I)	Pregledani interni dokumenti
1.	[naziv dokumenta, broj dokumenta, datum]
2.	[naziv dokumenta, broj dokumenta, datum]
3.	[naziv dokumenta, broj dokumenta, datum]
4.	[naziv dokumenta, broj dokumenta, datum]
5.	[naziv dokumenta, broj dokumenta, datum]
6.	[naziv dokumenta, broj dokumenta, datum]
7.	[naziv dokumenta, broj dokumenta, datum]
II)	Pregledani revizorski angažmani
1.	[naziv revizije], [datum revizije]
2.	[naziv revizije], [datum revizije]

4.2. Lista osoba s kojima su obavljene razgovori

Rb.	Intervjuisane osobe
I)	Rukovodstvo
1.	[ime i prezime], [funkcija], [datum]
2.	[ime i prezime], [funkcija], [datum]
II)	Jedinica za internu reviziju
1.	[ime i prezime], [pozicija u JIR], [datum]